



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Origenes

Rothomagi, 1668

Tomvs Vigessimvsseptimvs. Amen amen dico vobis, si quis sermonem  
meum seruaverit, mortem non videbit in aeternum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-19358**













ἡμῶν, ὡς δὲ ἴππον οὐκ ἀποδύομαι, ἵνα  
 ἐξήτασεν μὲν συγκρίσεως τῆς ζωῆς ἵνα πα-  
 ραπλήσει ἐαυτὸν· ἀρὰ γὰρ ἴσθητο σὺν ὡδὸν  
 τῶν τῶν σωτῆρα εἰρηκέναι τὸ· ἵνα περὶ τῶν ἐμῶν  
 λόγων τήρησιν, θάνατον ἔμει δαμῶσιν εἰς τὸν  
 αἰῶνα, καὶ ἵνα τῶν σαφῆς τῆς ζωῆς ἵνα λόγων  
 αὐτῶν ἀπὸ ἀπὸ κλείωται; ἢ \* ἐνοήσαντο ἔπειτα τῶν  
 καιοτέρων θανάτων αὐτῶν λεγαλκέναι, ἔπειτα  
 ἡμιβαίοντες αὐτῶν ἀβραάμ, καὶ ἵνα τῶν περὶ  
 ἵππ, ὡς καὶ αὐτῶν ἐν τῶν χείρων θανάτων γα-  
 ρημιόταν ποτὲ, ἵνα λόγων αὐτῶν μὴ ἀποδύομαι. B  
 ἑαυτοὶ, μηδὲ ἡπολαμβάνοντες αὐτῶν εἶναι  
 πηλικῶν, ὅπως ἐπιηγήσατο ὁ λέγων· φασί-  
 νω ἑγὼ κἀκεῖνον ὅτι δαμῶσιον ἵππος; ὁ δὲ ὅμοιον  
 καὶ ἐπὶ ἄλλων αὐτῶν λόγων καὶ ἵππ ζωῆς αὐτῶν  
 ἀποκρίσιν ἐπὶ πηλικῶν ἐν τῶν αὐτῶν ἑξο-  
 τάστων· ὅτι τῆς σαμάρειδος, ὅτι εἰπὼν  
 αὐτῶν ὁ ἵππος \* ποιῶν, μετῴησεν περὶ ἑστῆκε  
 ἑαυτῶν· εἰ ἵππος πλεῖ δαμῶσιον ἔμει, καὶ τῆς  
 ἑστῆ ὁ λέγων σοι, ὅτι μοι ποιῶν, σὺ δὲ ἵππος  
 αὐτῶν, καὶ \* ἑδωκε σοι ὕδωρ ζῶν καὶ λέγει C  
 αὐτῶν ἡ ζωὴν, ὡς μετῴησεν ἵππος, καὶ ὁ  
 φρεῖν ἐπὶ ἑαυτῶν· ποῦθεν ἑμὲ ἵππος ὁ ὕδωρ ὁ  
 ζῶν; καὶ πάλιν· ὡς μετῴησεν τῶν τῶν ὕδωρ ὁ  
 ζῶν, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ διέρχουμαι ἐνθάδε  
 αὐτῶν· ἢ γὰρ πηλικῶν τῶν αὐτῶν ὕδα-  
 τος ἀποκρίσιν αὐτῶν πλεῖ σαμάρειον, καὶ ἵ-  
 ππος αὐτῶν σαμάρειον ὕδωρ ἐπὶ τῶν μηκέτι  
 διψῶν, μηδὲ διέρχουμαι αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἑ-  
 ἰακῶν ἀποκρίσιν πηγῆς· ἀλλὰ καὶ εἰπόντος τῶ  
 κυρίου· ὁ ἵππος ὅτι ἐγὼ δάσω ἡ σὰρξ μου ἑστῆν  
 ἵππος τῆς ἑ καὶ κόσμῳ ζῶν, ὅτι ἐμαρτυροῦντες  
 ἀλλήλους οἱ ἵπποὶ λέγοντες, πῶς διώεται ἡ-  
 μῶν ἐπὶ δαμῶσι πλεῖ σαμάρειον; ἀποδείκνυ-  
 μεν ὅτι οὐκ ἀποδύομαι αὐτῶν ἵππος οἱ ἀκούον-  
 τες, ὡς ἡπολαμβάνοντες ὅτι περὶ ἀπὸ τῶν ὁ λέγων  
 ὁ ἀβραάμ εἰς τὸ περὶ ἵππ, ἔμει φασί ἵππ  
 σαρκῶν αὐτῶν· καὶ εἶπες γὰρ ὅτι ἑλθόν οἱ ἵπποὶ  
 ἐπὶ τῶν νῦν ἡμῶν ἑστῆ σαμάρειον ἵππ, τὸ ἀ-  
 βραάμ ἀποδύει καὶ οἱ περὶ ἵππ, μεμνησθῆ-  
 ναι πῶς ἑστῆν δὲ εἰς αὐτῶν πῶς ἡ ἀμάρτια εἰς  
 τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ ἑστῆ τῆς ἀμάρτιας ὁ E  
 θάνατος· καὶ ἑστῆ εἰς πῶν ἀποδύομαι ὁ  
 θάνατος διπλῶν, ἑστῆ ὁ πῶν τῶν ἵππων· ἑστῆ  
 πῶν καὶ ὅτι ἑστῆ αὐτῶν ὁ θάνατος ἐπὶ τῶν  
 ἀμάρτιας ἐπὶ τῶν ὁμοιωμάτων τῆς ἀποδύομαι  
 αὐτῶν, καὶ ἑστῆ αὐτῶν ὁ λόγος αὐτῶν ἑστῆ  
 πῶν ἀμάρτιας θανάτων εἰς πῶν ἀποδύομαι  
 τῶν διελθόντων ἐπὶ τῶν πῶν ἡμῶν ἀμάρ-  
 τῶν· αὐτῶν τῶν δὲ μεμνησθῆναι τῶν ἑστῆ,

mortui fuissent, nihilominus non si-  
 nenda est disputatio inexplorata, cum  
 collatione ostendente superiora familia.  
 Vtrum existimabant Servatorem cum  
 nulla ratione dixisse: si quis sermonem  
 meum servaverit, mortem non videbit in  
 aeternum, & hanc ob causam manife-  
 stum quiddam ad ipsius sermonem res-  
 ponderunt? an potius sicut considera-  
 vimus, non de communi morte ipsum  
 loquutum fuisse opinabantur, & ani-  
 mo cogitantes Abraham, & Prophetas  
 aliquando spiritualiter mortuos fuisse,  
 sermone illius spreto (ut qui ne eum  
 quidem talem esse, qualem loquens se  
 promittebat, existimarent) inquit:  
*Nunc cognovimus quod Demonium habes?*  
 Simile vero etiam in alijs ipsius sermo-  
 nibus pluribus verbis in superioribus  
 exquisivimus: veluti in Samaritide;  
 quando cum dixisset ei Iesus: *Da mi-  
 hi quod bibam*, post alia talia addidit:  
*Si scires donum Dei, & qui sit qui dicit*  
*tibi, Da mihi quod bibam, tu utique pe-*  
*tisses ab eo, & dedisset tibi aquam vi-*  
*vam.* Et dicit illi mulier; *Domine, neque*  
*haustorium habes, & puteus profundus est,*  
*unde ergo habes illam aquam vivam?* & re-  
 spondit: *Domine da mihi istam aquam vi-*  
*vam, ut non sitiam, neque veniam huc*  
*ad hauriendam.* Haud enim probable  
 est Samaritidem illi respondere de aqua  
 sub sensum cadente, vel ab ipso pete-  
 re corporalem aquam, ne in posterum  
 sitiret, vel ne veniret ad hauriendum  
 ex fonte iacob sub sensum cadente.  
 Quinetiam dicente Domino: *Panis quem*  
*ego dabo, caro mea est pro mundi*  
*vita,* quando Pagnabant inter se Iudaei  
 dicentes: *quomodo potest hic nobis carnem*  
*suam dare ad manducandum?* ostendimus  
 non adeo stupidos fuisse, qui audiebant,  
 ut opinarentur Iesum hac loquentem  
 invitare auditores ut accederent come-  
 sturi carnem ipsius. Consentaneumque  
 certe est Iudaeos dixisse in presenti con-  
 textu quem nunc examinamus, hac  
 verba: *Abraham mortuus est, & Pro-*  
*pheta, quoniam didicissent quomodo per*  
*unum hominem peccatum intravit in mun-*  
*dum, & per peccatum mors, & ita in*  
*omnes homines pervasit, eo quod omnes*  
*peccaverunt.* Consentaneum vero etiam  
 est eos vidisse mortem regnasse in eos  
 qui peccaverunt ad similitudinem trans-  
 gressionis Adae, habuisseque sermonem  
 de morte quae per peccatum in omnes  
 homines pervasit, eo quod omnes pec-  
 caverunt. De his autem edocti, Iesu  
 sermones non noverunt, quia quae se-









προς εγγυεσθεσ ποσ ενος . ε γδ αλλος λογος ε  
 γρηγο ποσ ενος πνα τυποι , αλλ ο εν αρχη ποσ ενος  
 εν ουν υος αυτησ ποσ λογος . και τυτοι ε και  
 ποσ αλλος , και οι παροφθησ τετηρηκασι , ε εζ  
 ε ειληφασι ον λογον , θανατον ουν ετι εδωκα  
 ρησιν . ομοσις τωσιν ψαυδοσ τυσ , νυν εγνω  
 καμιν οπ διαμυνοι εχασ , το αθεσασ απεθα  
 νε , και οι παροφθησ , ειρημυνοι ασπο ην ιν  
 δαμαν . ετε γδ ηνωε διαμυνοι εχιν ον οπι  
 πασοντα διαμυνοισ , οσθεισ γδ γνωσκει ο μη  
 επτηρον , ετε αθεσασ , και οι παροφθησ εν  
 θανατω ετι ησιν , οτε ελεγον οι ιουδαιοι το . α  
 θεσασ απεθανε , και οι παροφθησ . μη ασπο  
 ζητωσιν πδηποτι τε σωτηρεσ ειρηκτοσ ποσ  
 πδηποσ τυ τηρωποσ αυτησ ον λογον , οπ θα  
 νατον ε θαρησ εισ ον αιωνα , οι ιουδαιοι μη  
 τα παροφθησ εσθεσενε , εον αυτοισ καταλληλωσ  
 ο . θανατον ε μη θαρησ εισ ον αιωνα , ειρη  
 καναμ . και συ λεγασ εαυποσ ον ερον λογον τηρησ ,  
 θανατον ε μη θαρησ εισ ον αιωνα . οι ο ε τυ  
 τε , αλλ ο ειρημυνοι υπο ε σωτηρεσ φασι . ε γδ  
 ειπον . εαυποσ ον ερον λογον τηρησ , θανατον ε  
 μη γαστησ εισ ον αιωνα , οσθεσενε παροφθησ  
 ως ασπο ε κυριεσ ημυν ειρημυνοι . και εεσ ει  
 μη \* ο εησ διαφορεσεν τε μη θαρησ θανατον ,  
 και τε μη γαστασ θανατον , ασπο ην λοιπων  
 αμα διαταγαστων ειρηκασ ποσ τε μη γαστασ  
 θανατον ποσ εγυεσ τεσ ησθεσ εσωσασ , εως αν ι  
 δωσι ον υον τεσ ανθεσπου ερχομυνοι εν τη βα  
 σιλεια εαυσ , τεσ μη μνησασ . αμυλω , αμυλω  
 λεγω υμιν , εσοσ πνεσ ην εθεσ εσωσασ , οπνεσ  
 ε μη γαστασ θανατον , εως αν ιδωσι ον υον  
 τεσ ανθεσπου ερχομυνοι εν τη βασιλεια εαυσ .  
 τεσ δε μνησασ . αμυλω , αμυλω λεγω υμιν , οπ  
 εσοσ πνεσ ην εσκατωσ ανθεσ , οπνεσ ε μη γασ  
 τασ θανατον , εως αν ιδωσι τελοσ βασιλειασ ε  
 θεσ ελληστυριασ εν διωμυμ . ε δε λησασ . α  
 λησασ εσοσ πνεσ ην ανθεσ εσωσασ , οπνεσ ε  
 γαστασ θανατον , εως αν ιδωσι ον υον τεσ  
 ανθεσπου ερχομυνοι εν τη δεξησ αυτησ . οσθεσ  
 γδ επι τεσ σωματωσ διαφορεσ αιωσθεσ εσοσ γασ  
 τασ , και εεσασ , ετεσ χεσασ λεγομυνας . ασπο  
 τεσ σολομωντωσ αυιασ αιωσθεσ , αλλη μη ποσ αν  
 εσοσ ορατικη της ψυχασ διωμυμ , και θεωρητικη .  
 αλλη δε η γαστικη και διπληστικη της ποιητη  
 ποσ ην ιονησ εσθεσ . και επι ο κυριεσ , και  
 ο μη εσθεσ εσοσ εσοσ εσοσ εσοσ εσοσ εσοσ  
 γαστασ εσοσ , εσοσ εσοσ αν τη ψυχη , και ο δε  
 σφια εσοσ , ορατικη εσοσ , ησ τεσ καλλωσ εσοσ  
 ομυλωσ εσοσ ο λεγων . εεσασ εγγυεμυ  
 ε καλλωσ αυτησ . και ποσασ ημυν το .  
 V u ij

A sermo factus est ad Esaiam: nec enim alius  
 sermo ad aliquem horum factus est, prater  
 quam Sermo ille qui erat in principio apud  
 Deum, Filius ipsius Dei Sermo: quem, si  
 quis alius, Propheta in primis servave  
 runt, qui etiam, ex quo acceperunt sermo  
 nem, mortem amplius non viderunt. Simi  
 liter igitur falsum est quod dixerunt Iu  
 dai: Nunc cognovimus quod Demonium ha  
 bes, & Abraham mortuus est, & Propheta.  
 Neque enim agnoverant Demonium ha  
 bere eum, qui imperabat Dæmonijs; nul  
 lus enim cognoscit, quod non est, neque  
 Abraham, & Propheta in morte amplius  
 erant, quando dicebant Iudai: Abraham  
 mortuus est, & Propheta. Deinde querimus  
 cur tandem, cum dixisset Servator de  
 quocunque qui sermone ipsius servat,  
 Mortem non videbit in æternum, idque  
 exigeret, uti Iudai post illa verba quæ  
 antea examinavimus, consequenter his  
 verbis: Mortem non videbit in æternum,  
 dicerent: Et tu dicis, Si quis sermone  
 meum servaverit, mortem non videbit in  
 æternum, illi non hoc faciant, sed res  
 pondeant quod Servator non dixerit.  
 Neque enim dixerat Servator: Si quis  
 sermone meum servaverit, mortem non  
 gustabit in æternum, quod isti proferunt  
 tanquam à Domino nostro dictum. Et  
 vide an quia differentia sit inter videre  
 mortem, & gustare mortem, à cateris  
 pariter Evangelistis dictum fuerit, eos  
 qui prope Iesu essent non gustaturos  
 mortem, quoad usque vidissent Filium  
 hominis venientem in regno suo. Mat  
 thæus quidem sic habet: Amen dico  
 vobis; sunt quidam hic stantes, qui non  
 gustabunt mortem, donec viderint Filium  
 hominis venientem in regno suo. Marcus  
 vero: Amen dico vobis; sunt qui  
 dam inter eos qui hic stant, qui non gus  
 tabunt mortem, donec viderint regnum Dei  
 venisse cum potentia. At Lucas sic: Vere  
 sunt quidam hic stantes, qui non gustabunt  
 mortem, donec videant Filium hominis in  
 gloria sua. Ut enim in corpore diversi  
 sunt sensus, gustus, & visus; sic iuxta  
 sensus qui à Solomone divini dicuntur,  
 alia erit animæ potentia, quæ vim vi  
 dendendi habet, & contemplandi; alia quæ  
 gustandi, & adipiscendi qualitatem eo  
 rum ciborum, qui animo percipiuntur.  
 Et quoniam quatenus Dominus panis est  
 vivus qui è cælo descendit, sub gustum  
 cadit, nutriendi animam, cadens etiam  
 sub visum, quatenus sapientia est, cu  
 jus pulchritudinis amatorem se esse fa  
 tetur ille, qui dicit: Amator factus sum  
 illius pulchritudinis; nobis etiam illud









